

פעמים במפתיע, קם ממיטתו, התיישב בכורסה ועישן סיגר. (פעם היה מעשן שלוש חפסיות של סיגריות חזקות ליום). הוא נאחז בחיים בכוח עקשני, מפני שרצה לסיים את ספריו וכתביו, שכתב תוכנן לפרטיו.

איש זה, שראוהו רגשות מי עולם, מפקדיהמחלת הנוקשה, היה מבקר בכל השמחות המישי פחתיות של חבריו למחלת, השי תתקן בחגיגות הכרית והכלדות של בניהם, ליווה אותם בדרכם האחרונה.

נפגשתי עימו בפעם האחרונה לפני ימים לארבעים. העילה היתה אופיינית: הוא ביקש לדבר עימי כדי לעשות טובה לי ידיד, שביקש ממנו להתערב כדי למנוע

(המשך מעמוד 30)
מזון, בתוספת כמיות עצומות של בצל סרי. הוא נהג להתלוצץ כי נשא את אשתו, פרידה, שליוותה אותו במשך 41 שנים — מהן חמש שנים בכלא-הנשים של הבריטים בבית-לחם — בעיקר מפני שהיתה טבחית כה מעולה.

והרבה אימרות-שפר והלצות. אחת מהן, על פיוני: „הוא איש כינוני. חכם לא גדול וטיפש לא קטן“.

או אימרה שהוא ייחס אותה לסבו: „הלוואי שאלוהים יזמן לי כל-כך הרבה פיתויים כמו שיש לי תירוצים להיכנע להם“.

סבו היה דמות חשובה בילדותו. אביו נעלם ברוסיה, במלחמת-העולם הראשון

נתן ילין-מור, כפועלה השמית *
מיפנה או המשך?

את פירסום שמו בקשר לפרשה מסוימת. נעתרתי לבקשתו וידעתי, בצאתי, שלא אראנו עוד בחיים.

..משורה 'שחרר

רק המוות

בחלונותיו היו רגע קטן ורגע גדול. רגע קטן — כאשר ליד גופתו הספיד אותו יצחק שמיר, חברו למרכז לח"י, והוסף בסוף דבריו כמה מושפטים, שהיו פגיעה קשה באמת, במישפחתו של נתן ובכריי דיו.

בחוסר-רגישות מדימה דיבר על „הי דיספרופורציה העצומה“ שבין פעולתו בחתרת ובין מעשיו בשנים האחרונות; על „הכיסרונות הגדולים אשר לא מצאו את האפקי והבסיו הנכון כדי לשרת את העם“; על מעשיו ב-30 השנים האחרוןות, שהיו „כאין וכאפס בהשוואה למעשיו בזמן המחחרת“.

כמנחם לח"י, הפך נתן ילין-מור דמות היסטורית. אני משוכנע כי פעולתו למען השלום עם העם הי פלסטיני תירשם, בידי דור שייטיב לחבין את הדברים מיצחק שמיר, כתרומה לאיפחות חשובה לתודות ישראל.

לא נתן ילין-מור עמד באותו רגע כי מיבחר, אלא יצחק שמיר. חבל שנשל בו, והרגע הגדול: כאשר אנשל, אחד מי וותיקי לח"י, כסוף-שיער, אמר ליד הקבר: „חיילים אלמונים“, ומאה-מאתיים איש החלו שרים, כימעט בלחש, את השיר שהרעיד את נפשי בנעורי:

חיילים אלמונים הננו ללא מדים, מסביבנו אימה וצלמוות, כולנו גויסנו לכל החיים, משורה ישחרר רק המוות.

בימים אדומים של פרעות ודמים, בלילות השחרורים של יאוש...

נתן ילין-מור לא שיחרר את עצמו מהשורה עד ליום מותו.

* במסיבת-הייסוד של „הוועד הישראלי למען אלג'יריה החופשית“, שקיים קשרים עם המחחרת האלג'ירית, מימין: עורך-הדיו יעקוב ירדור, פואד שבי, המהנדס בנימין עומר, נתן ילין-מור, אורי אבנרי, בועז עברון.

נה. עירי-מולדתו, גרודנו, עברה מיד ליד, מכובש לכובש, כמה וכמה פעמים. כך, בשחר ילדותו הכיר את מוראות המיל-חמה והרעב.

ידידו של הרבי

בשנים האחרונות העיבו דאגות פרנסה על חייו.

עם קום המדינה הקים חווה חקלאית גדולה ומצליחה ביותר, בדרום הארץ. אך הוא לא היה בעליה. לפני יותר מעשר שנים הסתכסך עם המשקיע, יהודי צרפתי ממוצא גרוויני, ופרש מן המפעל אחרי מאבק מר.

מאז התפרנס מעריכה, מתרגומים ומי כתיבה. בין השאר כתב באופן קבוע למען ביטאונו של הרבי מלובאביץ' באמריקה, באידיש, שפה שגם בה שלט באופן מושלם (כמו ברוסית, בפולנית, באנגלית, בצרפי תית ומי יודע עוד). הרבי אהב את נתן, שהיה ידען גדול במקורות (בנעוריו למד בחדר, לפני שעבר לגימנסיה העברית בפולין).

כאשר באו חסידיו של הרבי ר התזוננו על פירסום דבריו של כור פר גמור זה, עוכר ישראל, ירד הפלסטינים, הגן עליו הרב בלחש. היתה כיניהם חיבה הודית. ילין מור אהב את שיכמו החריף של האיש.

בפגישתנו האחרונה סיפר לי נתן על אחת משיחותיו עם הרבי. הרבי שאל אותו בחיך מתי יחזור בתשובה. ילין-מור השיב לו בהלצה יהודית. מעשה ברב שראה בשבת יהודי אחד מעשן ברחוב. „האינך יודע שהיום שבת?“ שאל הרב. „יודע“, השיב האיש. הרים הרב את עיניו אל השמיים וקרא: „ריבונו של עולם, תראה איזה עם נפלא היהודים? הוא יודע שהיום שבת, ושאסור לעשן שבת, ובכל זאת אין הוא משקר!“

בחדשים האחרונים ידענו שי הוא חולה מאד. הוא לקה בסרטן הבלוטות, שהשחית את דמו. לי בסוף לא נותרו בדמו נוגדנים, וגם לא נשאר לו כימעט דם משלו.

בחוכמה רבה, הסבירו לו הרופאים את כל פרטי המחלה — אך לא גילו לו שזהו מחלת-הסרטן.

הוא נכנס ויצא בבית-החולים, ובכל פעם נואשו הרופאים. אך בכל פעם התאר שש באורה פלאי. גם בימים האחרונים, כאשר כלו כל התיקות, התאושש כמה

marantz®

איכות בהישג ידך

ה"רולס-רויס" של הסטריאו

אחריכם ותאי תאוס מיוחדים

בשבועיים של מרנז

אצל מיכה שטורם

תצוגת ענק של כל מערכות מרנז במחירים ללא תקדים - ובאיכות מרנז בוא להאזין: גם אתה תחליט: מרנז מכרה מיוחדת לעולים חדשים!!

3 שנות אחריות

מ. שטורם

ככר המדינה, ה' בא"ר 24, טל 267560

תו

טרמפ לחייל

מועדון 5 לתרבות חדשה

רח' הס 5, תל-אביב 297263

יום שלישי 4.3.8 ערב עם חואן דה-דיוס בשירה ספרדית ונגינה על גיטרה פלמנקה

המועדון פתוח בימי ר חתוכניות ותחילות בל בערב המועדון פתוח משעה 8.30 בערב

נימוס ואדיבות אינם בושה חוצפה וגסות אינם גבורה

אם הינך מאכה המוכנים לפעול למען איכות החיים במדינה, אנא כתוב אלינו ונשכח אליך חומר הדרכה.

אנחנו משתדלים

אזרחים למען איכות חיים, ת.ד. 1097 גבעתיים

אינכם חייבים להיות

רווק או רווקה

כדי לזכות בידידים

כתוב לת.ד. 40020

עבור "ידידים"